

Skatteministeriet J.nr.2001-218-149

Den

Til

Folketingets Skatteudvalg

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 9 af 11. oktober 2001.

(Alm. del - bilag 21).

Frode Sørensen

/K. Aasberg Karlsen

Spørgsmål: Ad samrådet den 10. oktober 2001 om samrådsspørgsmål A (ECOFIN-rådsmødet den 16. oktober 2001), jf. alm. del - bilag 21.

Ministeren bedes tilsende udvalget sit talepapir.

Svar: Jeg vedlægger hermed det talepapir, der dannede udgangspunkt for mit indlæg på samrådet den 10. oktober 2001 om information og gensidig bistand vedrørende pensioner.

Skatteministerens talepapir ved samrådet i Skatteudvalget den 10. oktober 2001.

Dagsordenspkt.: Information og gensidig bistand vedrørende pensioner

Spørgsmål/Svar:

Er det rigtigt, at Kommissionen truer med at anlægge retssag mod Danmark?

Er denne trussel stadig relevant?

Svar:

Kommissionen har flere gange givet udtryk for, at hvis et medlemsland giver fradrag for indbetalinger til en pensionsordning, skal det også ske, selv om ordningen er oprettet i et andet medlemsland. Det følger af Traktaten. I Kommissionens meddelelse står der helt ordret:

"Kommissionen vil føre tilsyn med medlemsstaternes nationale regler og tage de fornødne skridt til at sikre effektiv overensstemmelse med EF-traktatens grundlæggende friheder, herunder indbringe sagen for Domstolen...".

Kommissionen har ikke anlagt nogen sag mod Danmark. Men den har indledt en sag.

Kommissionen kom allerede i 1991 med en såkaldt "åbningsskrivelse" mod Danmark. Den blev i april 2000 fulgt op med en supplerende åbningsskrivelse. Det sidste, der mangler, for Kommissionen kommer med en stævning, er en såkaldt "begrundet udtalelse". Hvornår den kommer, og om den kommer, kan jeg ikke forudsige. Men jeg er overbevist om, at Kommissionen vil følge op på sagen.

Det er muligt, at Kommissionen forholder sig afventende indtil den har set resultatet af Rådets behandling af meddelelsen eller måske indtil den har en fornemmelse af, hvordan sagen udvikler sig. Det er jo ikke et mål i sig selv at indlede retssager, hvis forudsætningen for at give fradragsret til udenlandske ordninger kan etableres på en sådan måde, at medlemsstaterne får de nødvendige oplysninger. Det er imidlertid ren spekulation at gætte på, hvor længe Kommissionen vil forholde sig passiv.

Hvad sker der, hvis Rådet ikke vedtager nogen konklusioner – eller der ikke lægges op til et informationsudvekslingssystem?

Svar:

Hvis konklusionerne ikke bliver vedtaget (kræver enstemmighed) eller hvis nogen lande er mere forbeholdne, må jeg sige:

1. Det ændrer ikke den danske udgangsposition, dvs. at oplysninger om udenlandske ordninger er en forudsætning for fradrag, men
2. der er i så fald er en betydelig risiko for at Kommissionen vil reagere herpå.
3. Det er dog mit indtryk, at Kommissionen - men det kan afhænge af omstændighederne – i alle tilfælde vil indkalde til et møde om gensidig udveksling af oplysninger, som langt de fleste lande trods alt er interesseret i at bidrage til. Det betyder altså ikke, som jeg vurderer det, at mulighederne for at udveksle oplysninger gennem en sådan ordning går tabt.

Er Danmark alene med problemet omkring fradragsretten?

Svar:

Nej. Kommissionen anmoder medlemsstaterne om at holde op med at forskelsbehandle nationale og udenlandske pensionsordninger, altså at give samme fradragsret for udenlandske ordninger som den, man giver for indenlandske ordninger.

Der er et – formentlig større - antal lande foruden Danmark, der også forskelsbehandler, bl.a. Sverige og Finland. Hvor mange det drejer sig om, ved jeg ikke præcis. Jeg ved heller ikke, hvor mange andre lande Kommissionen er i gang med at starte retssager imod. Danmark er i den forbindelse nok særlig udsat, fordi arbejdsmarkedspensioner har en relativ stor udbredelse herhjemme – f.eks. sammenlignet med sydeuropæiske lande.

Den eneste verserende retssag, vi kender til, handler om det finske pensionsbeskatningssystem, og den er ikke anlagt af Kommissionen, men af en EU-borger, der er midlertidigt bosat i Finland og vil have fradragsret for indbetalinger til en pensionsordning, han har i sit hjemland. Den sag er anlagt i foråret 2000.

Hvordan klarer alle de lande, som ikke diskriminerer, sig uden informationsudveksling?

Svar:

Udbredelsen af arbejdsmarkedspensioner varierer meget i de forskellige lande, og dette har indflydelse på, hvor stor betydning det økonomisk set har at give fradragsret for indbetalinger til udenlandske ordninger.

Den største udbredelse findes i Danmark, Holland og Sverige, hvor 80-90 pct. af arbejdsstyrken er omfattet af supplerende arbejdsmarkedspensionsordninger, mens den i andre lande som f.eks. Italien og Grækenland er nede på 3-5 pct.

Fradragsretten kan også være begrænset osv.

Endelig er der ikke tvivl om, at Danmark – og Sverige – har et helt særligt behov for oplysninger som følge af, at der også for udenlandske ordninger løbende vil skulle beregnes og opkræves afkastskat.

Hvorfor gør man ikke bare, som Kommissionen har sagt og udvider fradragsretten til ordninger i andre medlemslande?

Svar:

Økonomiministeren har lige redegjort for, at regeringen overordnet set er enig i Kommissionens betragtninger og er indstillet på at deltage aktivt i de kommende drøftelser. Som det fremgår, vil vi principielt set gerne ændre skattesystemet i den retning, Kommissionen foreslår, men der skal være sammenhæng i beskatningen.

Vi vil altså gerne ændre skattesystemet, men det er på grund af de politiske og økonomiske realiteter og ikke på grund af Kommissionens holdning som sådan. Ret beset indeholder den jo ikke så meget nyt. Vi har sådan set vidst i en halv snes år, at Kommissionen ikke var enig med os i, hvor vigtigt det er at have et sammenhængende beskatningssystem. Et sådant system skal give sikkerhed for, at vi får den skat, vi skal have, også selv om ordningen er oprettet i udlandet.

Hvilken strategi har regeringen med hensyn til den kommende retssag?

Svar:

Det er Kommissionen, der har udspillet. Hvis Kommissionen kommer med den ventede "begrundede udtalelse" og senere anlægger retssag imod os, vil vores svar konsekvent være, at vi ikke er enige i Kommissionens vurdering, at det danske pensionsbeskatningssystem er symmetrisk (mere symmetrisk end i 1991 i øvrigt), og at vi mener, at hensynet til sammenhængen i beskatningssystemet berettiger den forskelsbehandling, der i øjeblikket sker mellem danske og udenlandske pensionsordninger.

I mellemtiden vil vi gøre to ting.

For det første støtter vi som sagt, at der arbejdes videre med et informationsudvekslingssystem, og fra dansk side vil vi arbejde aktivt for, at det bliver stablet på benene.

For det andet - og samtidig - vil vi arbejde på at planlægge den reform af den danske pensionsbeskatningslovgivning, der vil skulle til, når og hvis vi en dag beslutter at indføre fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger.

Om alt går vel, vil vi kunne præsentere disse reformplaner inden for en tidshorizont, hvor retssagen mod Danmark måske ikke engang er anlagt og i hvert fald ikke er nået til en afgørelse. Hvis Danmark ændrer sin lovgivning, således som Kommissionen ønsker, vil Kommissionen ikke have interesse i at anlægge eller fastholde en anlagt retssag mod Danmark, og en dom vil dermed kunne undgås - i alle parter interesse.

Vil regeringen opgive pensionsafkastskatten?

Svar:

Nej. Der står ikke noget i Kommissionens meddelelse om, at Kommissionen skulle mene, at det er traktatstridigt at opkræve skat af pensionsafkast. Tværtimod har Kommissionen noteret sig, at visse lande gør det. Kommissionen henstiller, at alle lande går over til en beskatningsmodel, hvor der er skattefritagelse for indbetalinger til pensionsordninger (dvs. fradragsret), skattefritagelse for pensionsafkast og beskatning af pensionsudbetalinger. Men nærløser man den henstilling, går den i virkeligheden på, at det er vigtigst at udskyde beskatningstidspunktet fra indbetalingstidspunktet til udbetalingstidspunktet. Afkastskatten nævnes slet ikke. At den anbefalede model er den uden afkastskat, hænger alene sammen med, at det er den, der findes i flest lande (11 ud af 15) på nuværende tidspunkt. Ifølge Kommissionens egen oversigt er det p.t. kun tre lande, nemlig Danmark, Italien og Sverige, der eksplicit beskatter pensionsafkastet. Men man kan ikke se, hvor mange der indirekte beskatter pensionsafkast på anden vis, f.eks. ved at selskabsbeskatte forsikringsselskabernes hensættelser.

Endelig kan man i en vis forstand også sige, at Danmark allerede overholder Kommissionens henstilling om at skattebegunstige pensionsafkast. I øjeblikket beskattes pensionsafkast med en lavere sats end andet afkast af privat opsparing. Og Kommissionens henstilling behøver vel ikke nødvendigvis at skulle udlægges sådan, at skattebegunstigelsen af pensionsafkast skal bestå i en total skattefritagelse. Vi har altså valgt at beskatter afkastet, men med en særlig lav skattesats.

Så vi vil fastholde vores ret til at beskatter pensionsafkastet, også hvis personer, der bor her, får adgang til at oprette pensionsordninger med fradragsret i udlandet. Men det er klart, at dette vil kræve en omfattende reform af den nuværende lovgivning om pensionsafkastskat, som det både vil tage tid at udvikle og at gennemføre, når den tid kommer.